

Zachowania trudne dzieci i młodzieży

(Problematic behavior of children and adolescents)

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok IV/ Semestr VII
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Specjalnościowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	Psychologia Dzieci i Młodzieży
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	16	5	Egzamin	50%
Ćwiczenia	30	16		Zaliczenia z oceną	50%
Razem za zajęcia dydaktyczne	60	32			
Praca własna studenta	45	73			
Ogółem	125	125			

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów)

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii

Cele kształcenia dla przedmiotu

1	Umiejętność definiowania zachowań trudnych oraz zachowań ryzykownych
2	Poznanie i analiza wybranych zachowań trudnych
3	Określenie sposobów reagowania w sytuacjach trudnych

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Zna podstawowe definicje związane z zachowaniami trudnymi dzieci i młodzieży	PS_WG06_Mgr	Egzamin pisemny
W2	Zna i rozumie kryteria normy i patologii	PS_WG05_Mgr	Egzamin pisemny
W3	Zna złożoność etiologii zachowań trudnych dzieci i młodzieży	PS_WG08_Mgr PS_WG10_Mgr	Egzamin pisemny

UMIĘJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Potrafi zdiagnozować sytuację zagrożeń w szkole	PS_UW07_Mgr	Egzamin pisemny
U2	Potrafi zdefiniować i podać przykłady czynników chroniących i czynników ryzyka	PS_UW08_Mgr	Egzamin pisemny
U3	Potrafi wskazać etiologie zachowań trudnych	PS_UO01_Mgr	Egzamin pisemny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Jest gotów do pracy zgodnej ze standardami etyki zawodowej	PS_KO06_Mgr	Egzamin pisemny
K2	Jest gotów podejmować współpracę z innymi specjalistami w celu rozwiązywania trudności	PS_KO06_Mgr	Egzamin pisemny
K3	Jest gotów do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje i prowadzone działania	PS_KR05_Mgr	Egzamin pisemny

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin
------	------------------------------------	---------------

		Forma zajęć	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1	Określenie kryteriów normy i patologii	8	4
2	Określenie definicyjne zachowań trudnych	8	4
3	Zachowania trudne a zachowania ryzykowne	8	4
4	Czynniki ryzyka i czynniki chroniące	8	4
5	Analiza wybranych zachowań trudnych: niedostosowanie społeczne	8	4
6	Konflikty w środowisku szkolnym	8	4
7	Przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc	8	4
8	Samobójstwa	4	4
Razem		60	32

Metody kształcenia

Metody podające: wykład informacyjny (wspomagany prezentacją multimedialną), mikrowykład, opis, prelekcja, objaśnianie lub wyjaśnianie

Metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa

Metody aktywizujące: analiza przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacyjna, symulacja, gry dydaktyczne, grywalizacja, metoda seminaryjna, dyskusja dydaktyczna, debata, burza mózgów

Metody eksponujące: film, film edukacyjny, pokaz połączony z przeżyciem, metody przeżyciowe i doświadczeniowe

Metody nauczania programowanego: kurs programowany asynchroniczny, kurs programowany synchroniczny, elementy nauczania programowanego w ramach zajęć, elementy nauczania programowanego w ramach pracy własnej

Metody praktyczne: pokaz, ćwiczenia / zadania przedmiotowe, ćwiczenia / zadania laboratoryjne, ćwiczenia / zadania produkcyjne (wytwórcze), metoda projektu

Formy pracy: indywidualna, w małych grupach, w dużym zespole

Inne:

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Wykład
Egzamin ustny	
Egzamin pisemny	50%
Kolokwium	30%
Przygotowanie i przedstawienie eseju / referatu / innej formy wypowiedzi pisemnej	
Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu podczas zajęć	10%
Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu poza zajęciami	
Wypowiedzi ustne podczas zajęć (np. w trakcie dyskusji, debaty)	10%
Inny	
Razem	100%

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Oznaczenie czynności (wpisać TAK lub NIE)	Szacowana liczba godzin	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1	Przygotowanie do udziału w zajęciach (np. wstępna lektura, przygotowanie lub zgromadzenie materiałów, pomocy, przygotowanie referatu lub prezentacji na zajęcia itp.)	NIE		
2	Wykonanie ćwiczeń lub zadań po zajęciach (jako utrwalenie lub rozszerzenie treści z odbytych zajęć)	NIE		
3	Realizacja zadania projektowego poza zajęciami	NIE		
4	Przygotowanie pracy pisemnej poza zajęciami	NIE		
5	Lektura obowiązkowa	TAK	25	30
6	Obowiązkowe zapoznanie się z innymi materiałami lub treściami (np. materiałami audio, video, narzędziami, pomocami, oprogramowaniem, sprzętem, aktami prawnymi, dokumentacją, warunkami miejsca pracy itp.)	TAK	20	23

7	Przygotowanie do kolokwium	NIE		
8	Przygotowanie do egzaminu	TAK		20
9	Inne			
Razem			45	73

Literatura obowiązkowa

1	Ostaszewski K. (2014). Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience. Warszawa: IPiN
2	Makaruk K. (2017). Przemoc rówieśnicza. Dziecko krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 16 (1)
3	Pytka L. (2005). Pedagogika resocjalizacyjna. Warszawa: APS

Literatura uzupełniająca

1	Urban, B., (2005) Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych. Kraków: UJ.
2	Jęczmińska (2022) D. Blizny, które mówią więcej niż słowa. Samozkodzenia nastolatków. Warszawa: psychologiadziecka.org
3	Badura – Madej W. (1996). Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Warszawa: Interart

Inne materiały dydaktyczne

1	
2	
3	